

چکیده

مقدمه و هدف

بیماری مزمن کلیوی یک بیماری خاموش است که معمولاً در مراحل پیشرفته تشخیص داده میشود یعنی زمانی که دیالیز و پیوند کلیوی تنها راه حل باقی مانده است. شروع دیالیز تغییرات زیادی را در زندگی بیماران خصوصاً در حوزه اجتماعی و سلامت روان ایجاد میکند و بنابراین بیماران در معرض عوارض روانپزشکی قرار میگیرند که افسردگی و اضطراب مهمترین این اختلالات محسوب می شوند. این مطالعه به منظور بررسی شیوع افسردگی، اضطراب و افکار خودکشی و بررسی ارتباط احتمالی فاکتورهای دموگرافیک و آزمایشگاهی در بیماران کلیوی مزمن تحت همودیالیز طرح ریزی شده است.

روش کار

این مطالعه بر روی ۱۲۰ بیمار کلیوی مزمن تحت همودیالیز انجام شد. اطلاعات دموگرافیک و داده های آزمایشگاهی از پرونده بیماران جمع آوری گردید. سپس بیماران پرسشنامه های افسردگی بک (BDI-II)، پرسشنامه اضطراب بک (BAI) و افکار خودکشی (BSSI) را تکمیل نمودند. تمام داده ها جمع آوری شد و توسط نرم افزار SPSS آنالیز گردید.

نتایج

میانگین امتیاز آزمون افسردگی بک ۱۳/۷۲ ارزیابی شد. ۷۹ بیمار (۶۵٪/۸) علایم افسردگی را نشان دادند که از این تعداد ۲۱ بیمار (۱۷/۵٪) افسردگی خفیف، ۴۷ نفر (۳۹٪/۲) افسردگی متوسط و ۱۱ بیمار (۹٪/۲) افسردگی شدید داشتند. میانگین نمره آزمون اضطراب بک ۹/۷۳ بود. از مجموع بیماران ۱۶ نفر (۱۳٪) علایم اضطراب را به صورت واضح داشتند. تعداد ۱۱۲ بیمار (۹۳٪/۳) فاقد افکار خودکشی و ۸ بیمار (۶٪/۷) دارای افکار خودکشی بودند. در مورد ارتباط بین ویژگیهای دموگرافیک و داده های آزمایشگاهی نتایج نشان داد که ارتباط معناداری بین اضطراب و وضعیت شغلی دیده میشود به این صورت که افراد بیکار بالاتر بود و همچنین بین شدت افکار خودکشی و سن ارتباط معناداری و مستقیمی وجود داشت. ($p < ۰/۰۵$) ولی بین سایر

ویژگیهای دموگرافیک و داده های آزمایشگاهی هموگلوبین و کراتینین با نمرات افسردگی، اضطراب و افکار خودکشی ارتباط معناداری وجود نداشت. ($p > 0.05$) هر دو متغیر کفایت دیالیز به طور معناداری، ارتباط معکوسی با شدت افسردگی، اضطراب و افکار خودکشی داشتند. ($p < 0.05$)

بحث و نتیجه گیری

نتایج این مطالعه نشان دهنده شیوع بالای افسردگی و همچنین احتمال وجود اضطراب و افکار خودکشی در بیماران دیالیزی میباشد. این موضوع اهمیت تشخیص زودرس و درمان به موقع این اختلالات را نشان میدهد که میتواند منجر به بهبود کیفیت زندگی و سیر بیماری و کاهش عوارض گردد. با توجه به ارتباط معکوس بین کفایت دیالیز و شدت اختلالات روانپزشکی، به کار بردن راهکارهایی جهت افزایش کیفیت دیالیز میتواند در کاهش اختلالات روان پزشکی در این بیماران موثر باشد.

کلید واژه ها

افسردگی، اضطراب، افکار خودکشی، بیماری کلیوی مزمن، دیالیز